Dr. Cserháti István (1930—1986)

Tragikus váratlansággal támadt a súlyos betegség. S mi tudásunk ellenére is napokon át reménykedtünk, hogy szervezete, személyisége mint sok más természetű nehézségen, ezen is úrrá tud majd lenni. Kollégái, orvostársai mindent elkövettek a rosszindulatú kór feltartóztatására, bár mindannyian tudtuk, hogy kevés a remény. Ennek ellenére megdöbbenéssel fogadtuk a hírt, hogy nincs többé. Személyében pótolhatatlan veszteség érte a családot, az orvostársadalmat, országunk és városunk közéletét.

Egy nógrádi bányászfaluban, Etes-Albertaknán született 1930. október 24-én. Középiskoláit Salgótarjánban, egyetemi tanulmányait a Szegedi Orvostudományi Egyetemen végezte, ahol 1955-ben kitüntetéssel diplomázott. 1955. és 1973. között a SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinikáján előbb gyakornok, majd tanársegéd, 1965-től adjunktus, 1969-től docens. 1973-ban egyetemi tanár, amikortól kinevezik a SZOTE II. sz. Belgyógyászati Klinikáján igazgatónak.

Szerteágazó gyógyító-, oktató-, tudományos és egyéb társadalmi tevékenységei mellett 1976-tól 1984-ig oktatási és általános rektorhelyettes, 1985. július 1-től az egyetem rektora. Több nemzetközi és hazai tudományos társaság tagja, illetőleg vezetőségi tagja. Aktívan vett részt a Nemzetközi Haematológiai Társaság, a Magyar Haematológiai Társaság, a Magyar Belgyógyász, a Magyar Gasztroenterológia és a Magyar Onkológiai Társaság munkájában, valamint a Tudományos Minősítő Bizottság tevékenységében.

Mint kutató, előbb klinikai bakteriológiával, később a haematológiai munkacsoport tagjaként, majd önállóan, elsősorban a trombopoetinnal foglalkozott. 1967-től kandidátus, akadémiai doktori értekezését 1983-ban védte meg a vérlemezkeképzés szabályozásának sajátosságairól. Nevéhez fűződik a klinika két fő profiljának — a haematológia és kardiológia — kifejlesztése, nemcsak helyi, hanem regionális, sőt országos feladatok ellátásában.

Eredményes társadalmi-közéleti tevékenységét jelzi a pártélet vezető szintjein betöltött tisztségei: 1968—75. között a SZOTE pártbizottságának titkára, s már 1974-ben az MSZMP Szeged Városi Bizottságának, majd 1975-től a Végrehajtó Bizottság tagjának választották. 1985-ben az MSZMP XIII. Kongresszusán a Központi Bizottság tagja lett.

Harmóniateremtő egyéniségét közmegbecsülés övezte. Hallgatói, kollégái valósággal rajongtak érte, kiváló orvos volt. Példát mutatott munkaszeretetből, lelkiismeretességből. Mint oktató és felelős állami vezető sokat tett a korszerű orvosképzésért, azért, hogy az orvosi hivatást vállaló új generáció ismeretei mind teljesebbek lehessenek. Különös hangsúlyt fektetett a szakmai ismeretek átadásán túl az ifjúság erkölcsi nevelésére. Becsületre, hitre, a szakma és a beteg tiszteletére tanította a hallgatóit. Több olyan orvosnemzedéket nevelt fel, akikre a kutatói megszállottsága is ráragadt. Egyéni kapcsolatai is példamutatóak voltak, nyílt, őszinte és közvetlen személyisége felejthetetlen emlékként él tovább tanítványaiban.

Tervekkel, ambíciókkal telve hagyott itt bennünket. Elmúlásával páratlanul gazdag sokoldalú élet tört ketté, tragikusan, váratlanul. Emlékét örökké megőrzik mindazok, akik tanítványai, betegei, kollégái, párt-, állami-, szakmai testületi társai vagy csupán ismerősei, tisztelői lehettek.

Dr. Krizsa Ferenc (1935—1985)

1985. december 10-én, hosszantartó, súlyos betegség után elhunyt dr. Krizsa Ferenc, a SZOTE II. sz. Belgyógyászati Klinika docense.

1935. április 2-án született Szegeden. A Radnóti Gimnáziumban érettségizett, kitűnő eredménnyel. Orvosegyetemi tanulmányait is ebben a városban végezte, 1959-ben szerzett diplomát. A kutatómunka már az egyetemi évek alatt is vonzotta. Először a Biológiai Intézetben mint externista, majd 4 évet az Élettani Intézetben mint demonstrátor tevékenykedett. Ezen idő alatt 3 pályamunkát írt.

Az orvosi diploma megszerzése után 1959-től a Szegedi Orvostudományi Egyetem I. sz. Belgyógyászati Klinikáján dolgozott. Mint fiatal gyakornók, kapcsolódott be a klinika haematológiai kutatócsoportjának munkájába és ez meghatározta későbbi pályáját. Fő kutatási területe a vérlemezkeképzés szabályozásának vizsgálata volt, e témából írta 1970-ben kandidátusi disszertációját. 1971-ben adjunktusi kinevezést kapott. 1973. óta a SZOTE II. sz. Belgyógyászati Klinika haematológiai osztályát vezette, 1975-től egyetemi docensi minőségben. 1983-ban védte meg a *Megakaryocytopoesis és szabályozása* címmel írt doktori disszertációját és ezzel elnyerte az orvostudomány doktora címet.

Ösztöndíjasként hosszabb időt töltött a manchesteri Paterson Laboratóriumban, ahol a thrombocyta-képzés vizsgálata mellett elsajátította a csontvelőtenyésztés módszereit is. Tudományos tevékenységét nemzetközi fórumokon is elismerték, közel száz dolgozatának többsége jelentős külföldi lapokban is megjelent. Kutatási eredményeiről számos hazai és nemzetközi kongresszuson számolt be

A Magyar Haematológus Társaság vezetőségi tagja, a Magyar Élettani-, Belgyógyász- és Onkológus társaság, valamint a Nemzetközi Experimentális Haematológus Társaság tagja volt. Az egyetemen belül is számos bizottság munkájában vett részt.

Az életrajzi adatok felsorolásán túl nehéz szavakba foglalni a veszteséget, mely Krizsa tanár úr halálával egyetemünket, klinikánkat érte.

Személyével széles látókörű, nagy tapasztalatú klinikus, kutató távozott közülünk, akinek kutatási lendülete, ötletgazdagsága, egész egyénisége ösztönzőleg hatott munkatársaira. Töretlen szorgalom, rendkívüli, önmagát nem kímélő munkabírás, széles körű szakirodalmi tájékozottság jellemezte, melynek alapján tanítványai méltán tekinthették példaképüknek. Halálával nemcsak egy kiváló haematológus, hanem egy nagyszerű ember hagyott itt bennünket.

A betegágy mellett humánummal átitatott gyógyító orvos volt, aki a betegek százainak adott egészséget, nyújtott reményt, biztatást. Megnyugtató szavai visszaadták betegeinek a gyógyulásba vetett hitét. Olyan emberi tulajdonságokkal rendelkezett, melyek alapján munkatársai, tanítványai, kortársai méltán szerették, tisztelték.

Az oktató-nevelő munkát mindig szívügyének tekintette. Orvostanhallgatóknak tartott tartermi előadásai, betegágy melletti élvezetes gyakorlatai megkedveltették hallgatóival a belgyógyászatot. Oktatómunkája elismeréseül 1979-ben *Kiváló Munkáért* kitüntetésben részesült.

Kitűnő munkatárs, türelmes tanítómester volt, aki sok-sok elfoglaltsága mellett mindig szakított időt arra, hogy munkatársai, beosztottjai problémáit meghallgassa. Hasznos tanácsai sokunknak szolgálnak egész életre szóló útmutatóul. Kedves, közvetlen modora, egész emberi lénye megnyugtatólag hatott környezetére.

Súlyos betegségét, melynek legapróbb részleteivel is tisztában volt, végtelen türelemmel, emberfeletti erővel viselte. Alkotóereje teljében, életének 50. esztendejében ragadta el közülünk a kegyetlen halál. Még annyi terve volt, melyeket már nem valósíthatott meg. Életműve azonban még így is befejezett, munkáiban tovább él és hat mindannyiunkra, akik tanítványainak mondhatjuk magunkat.

Halálával szeretett és nagyrabecsült tanárunkat, munkatársunkat vesztettük el, aki távozásával pótolhatatlan űrt hagyott maga után. Mindazok, akik dolgozhattak vele, hallgathatták előadásait, betegek, akiket gyógyított, nem felejtik.

Mi, tanítványai, Krizsa tanár úr emlékének úgy adózhatunk leginkább, hogy az általa megkezdett munkát erőnkhöz mérten folytatjuk.

Búcsúzzunk most tőle Radnóti soraival:

„. . voltál mester
és példakép. Hívő, igaz, okos;
a munkáló idő emel ma már,
hiába omlik rád sír földje [most."

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

a SZOTE II. sz. Belgyógyászati Klinika oktatói

Építőtábori ajánlat

A KISZ JATE Bizottsága szakosított építőtábort szervez a következő időpontokban és helyszíneken: *Etyek:* július 6—július 19. (matematika, fizika, számítástechnika); július 20—augusztus 2. (matematika, fizika, számítástechnika); augusztus 3—augusztus 16. nyelvi tábor (angol, orosz, német); *Dánszentmiklós:* augusztus 10—augusztus 23. (jogász, matematika, fizika, kémia, számítástechnika).

Fiatal egyetemi oktatók és hallgatók, jelentkezzetek a középiskolás építőtáborba; táborvezetőségi tagnak, programfelelősnek, munkavezetőnek, szabadidő-felelősnek!

A tanárszakosoknak beszámítható nyári nevelési gyakorlatnak.

A résztvevők a tábor munkájától függően pénzjutalomban részesülnek. Ez a táborforma annyiban különbözik a hagyományostól, hogy itt a szabad idő egy részében az egyetemi oktatók és hallgatók megismertetik, bemutatják egyetemünket a diákoknak. Emellett szakmai foglalkozásokat szerveznek a fent említett témakörökben illetve részt vesznek a délelőtti munkában.

Jelentkezni lehet: KISZ JATE Bizottsága (Dugonics tér 12., T.: 12-140), vagy *Varga Ferenc* nevelőtanár-építőtábori felelősnél (Irinyi kollégium. 11-755).

Kutatók a harmadik világról

1986, a békeév hazai rendezvénysorozatainak keretében elsőként az Országos Béketanács és a József Attila Tudományegyetem január 16-án *Elmaradottság és fegyverkezési verseny a harmadik világban* címmel tudományos ülést rendezett az egyetem Aulájában. *Sebestyén Nándorné*, az Országos Béketanács elnöke megnyitója után az MSZMP Politikai Főiskola és a szegedi tudományegyetem oktatói számoltak be kutatási eredményeikről. A JATE oktatói közül *Bodnár László A harmadik világ szerepe a nemzetközi jog fejlődésében, Kukovecz György Latin-Amerika fejlődési dilemmái és a katolicizmus, Nagy László Iszlám és társadalmi haladás* és *Fischer Ferenc Az Amerikai Egyesült Államok második világháború utáni latin-amerikai katonapolitikája* címmel tartott előadást.

Pályázati felhívás Kalmár László díjra

Kalmár László akadémikus (1905—1976) özvegye alapítványt létesített a számítástudomány és számítástechnika területén dolgozó fiatalok munkásságának elismerése és ösztönzése céljából. Az alapítvány értelmében a következő pályázat kerül évenként meghirdetésre:

Pályázni lehet a számítástudomány és számítástechnika területén elért elméleti eredményről, vagy a számítástudomány és számítástechnika magas szintű, elméleti jelentőségű alkalmazásáról írott dolgozattal, illetőleg szakfolyóiratban megjelent, vagy közlésre elfogadott cikke(ekk)el.

Pályázhatnak a hazai egyetemeken dolgozó, a pályázat évében (1986) 5 évesnél nem régebbi diplomával rendelkező, 32. életévüket még be nem töltött oktatók és kutatók, továbbá az egyetemek V. éves hallgatói.

A beérkezett pályázatokat a József Attila Tudományegyetem rektora által felkért, tudományos minősítéssel rendelkező egyetemi dolgozókból álló 3 tagú bizottság bírálja el.

A díjnyertesek részére oklevél és évi 9 ezer forint pályadíj kerül kiosztásra. A pályázatot elbíráló bizottság belátása szerint dönt abban a kérdésben, hogy a díjazásra rendelkezésre álló összegből egy, vagy több pályázó részesüljön. Egy pályázó azonban 2 ezer forintnál kisebb összeggel nem jutalmazható.

Megfelelő színvonalú pályamű(vek) hiányában a bizottság az adott évben rendelkezésre álló összeget, vagy annak egy részét a következő évre átviheti.

A pályadíjak átadására hatodik alkalommal 1986. márciusában — Kalmár László születésnapja alkalmából — kerül sor.

A beküldési határidő 1986. február 20. A pályaműveket kérjük 2 példányban a József Attila Tudományegyetem Rektori Hivatala címére elküldeni (Szeged, 6720. Dugonics tér 13.).

CSÁKÁNY BÉLA
a József Attila Tudományegyetem rektora

Hírek az orvosegyetemről

A Minisztertanács *dr. Czigner Jenő* főorvost 1986. január 1-i hatállyal kinevezte egyetemi tanárrá és 5 évre megbízta a Szegedi Orvostudományi Egyetem fülorr-gége klinikájának igazgatói teendőinek ellátásával.

Az Egészségügyi Miniszter *dr. Vass Zoltánt* egyetemi főtitkárt saját kérelmére 1986. február 28-i hatállyal nyugállományba helyezte.

Dr. Takáts István egyetemi docenst 1986. január 1-i hatállyal a Szegedi Orvostudományi Egyetem főtitkárává nevezte ki.

Január 3-án este a Szegedi Orvostudományi Egyetemen tanuló összes külföldi orvos-, fogorvos- és gyógyszerészhallgató részére hangulatos újévi ünnepséget rendeztek a Jancsó Kollégiumban. A kezdeményezés a Gyógyszerésztudományi Kar Nevelési Bizottságától eredt, a kultúrműsort a SZOTE Közművelődési Bizottsága adta, a szervezésben a kollégiumok igazgatója és tanárai segítettek, míg az újévi hangulat megteremtéséhez az anyagi fedezetet a SZOTE KISZ Bizottsága és Szeged város KISZ Bizottsága biztosította. A megjelent külföldi hallgatók a röpke pár órára kicsit otthon „családi körben" érezhették magukat és a végén a diszkóműsorral záruló esten a magyar hallgatók is bekapcsolódtak a mulatságba. Az új kezdeményezés ha hagyománnyá válna, minden bizonnyal eggyel több maradandó és pozitív emléket hagyna a SZOTE-n tanuló mintegy 160 külföldi állampolgárságú hallgatóban. Az összejövetelnek mindkét célja érvényesült: a jó hangulaton kívül a rendezvény szakmapolitikai jelentősége is.

Január 22-én a SZOTE-klubban *Korunk betegsége az AIDS* címmel ismeretterjesztő előadást tartott *Béládi Ilona, Dési Illés, Simon Miklós* és *Gál György* professzor. Az orvosegyetemi szakszervezeti bizottság által szervezett klubülésen *Mécs Imre* docens diaképekben mutatta be New Yorkot.

Petri Gábor professzor, a Kísérletes Sebészeti Intézet első igazgatója tanszékvezetői kinevezésének 34. évfordulója az elmúlt év december 1-én volt. Ebből az alkalomból az intézet dolgozói felavatták Petri professzor emléktábláját egykori munkahelyén. A közelmúltban elhunyt kiváló orvos kívánságának megfelelően az esemény szűk körben, az intézet jelenlegi és egykori munkatársainak jelenlétében történt meg. Az ünnepségen koszorút helyeztek el az emléktáblán és *Nagy Sándor*, a Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatója, egyetemi tanár megemlékező beszédet mondott.